דן אדרת

חביבה אבי־גיא:

„להט הסחכל לי ישר בעיניים, ולא קיים!"

נפל הפור. אשה לא תששתף בגוף שיבחר ברב הראשי לתל־אביב. אחרי עבודה קשה של חודשים מצד אירגון־הנשים „נעמת", אחרי לובינג ארוך והבטחות מצד פוליטיקאים, התקפלו כמה מנבחרינו והצביעו נגד הנשים. ממה או ממי את הכי מאוכזבת, שאלתי את היועצת המשפטית של „נעמת", חברת מועצת עיריית תל־אביב.

אני מאוכזבת מהכל. אני מרגישה מאוד פגועה. זו אכזבה אישית ופוליטית.

● **גם אשה, שרית גרינברג, הצביעה נגד שיתוף נשים.**

כן, אבל שרית אמרה את זה כל הזמן. היא לא הבטיחה כלום ולא משכה אותנו באף. אייבי נתן, לעומת זאת, הבטיח שהוא יצביע איתנו, למרות ששמעתי בקולו איזו הסתייגות בגלל הרב לאו.

● **וראש־העיריה שלמה להט?**

הוא דיבר בקול רם בחודשים האחרונים. הוא הצהיר שאצלו העניין עקרוני, ואמר שאין סיכוי שהוא ישנה את דעתו. הוא הסתכל לי ישר בעיניים ואמר שהוא מצביע בעד שיתוף אשה בגוף הבוחר. אבל כשהגיע רגע־האמת, הוא היפנה לנו עורף.

נשים

● **האם קיבלתן את הדין, או שאתן הולכות להילחם?**

אנחנו לא יכולות לעבור לסדר־היום בעניין זה. אנחנו פונות לבג"ץ נגד מועצת־העירייה ונגד ראש־העירייה. אנחנו תוקפות את ההחלטה הפסולה.

● **זה מה שאתן ב„נעמת" עושות — מה את מציעה לנשות תל־אביב לעשות? אולי איזה אקט של מחאה?**

אני מציעה לנשות תל־אביב לפתח את הזיכרון שלהן. בנובמבר 1988 תהיינה בחירות, וראש־העירייה להט יהיה מועמד. אני מציעה לכולן לזכור אז, שכאשר עמד על הפרק נושא שיוויון־האשה, להט היפנה עורף. אסור לשכוח את זה כשבאים לקלפי, ואני מבטיחה לך שאני אדאג להזכיר לכולן. (דניאלה שמי)

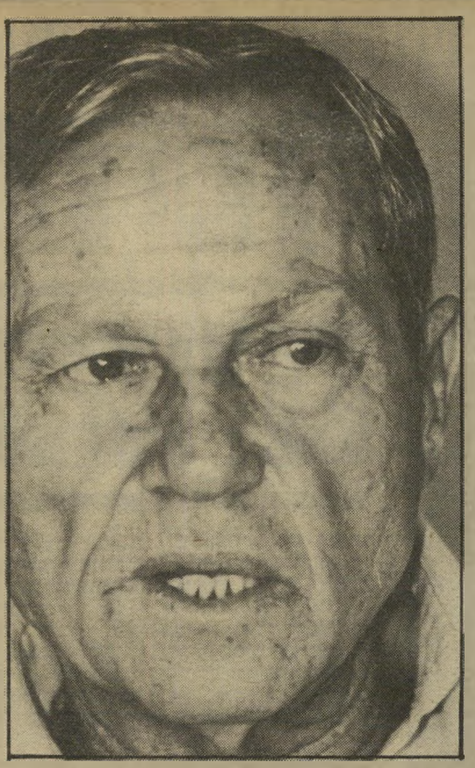

יוסי הראל:

„אני חתום על הספר, אך לא כתבתי אותו!"

ספר חדש ראה אור בצרפת: הספר, בשפה הצרפתית, נקרא „אקסודוס", ושני מחברינו הם מפקד אוניית־המעפילים יוסי הראל והעיתונאי אורי דן. את ההקדמה לספר כתב השר אריאל שרון, ותמונתו גם מתנוססת בפתח הספר.

שאלתי את יוסי הראל מה עושה אריאל שרון בספר על „אקסודוס".

את צריכה לשאול את אורי דן.

● **אני מבינה שאורי דן כתב את הסיפור שאתה סיפרת לו. שניכם חתומים על הספר.**

זה בטעות.

● **מה בטעות?**

זה ששנינו חתומים על הספר. אני סיפרתי רק את הפרק על אקסודוס. זה פרק אחד בתוך הספר, העוסק בהקמת מדינת־ישראל בשנים 1947־1948.

ספרים

● **לפי מיטב ידיעתי, אריאל שרון לא היה מהדמויות הבולטות במילחמת־העצמאות.**

מה שהוא כתב זה על השלום בירושלים בשנת 2000.

● **אולי בשלום של העתיד הוא מבין?**

יכול להיות.

● **אז אתה לא שיך לספר?**

רק לפרק אחד מתוכו.

● **ואיך יתחלקו התמלוגים?**

אני לא אקבל תמלוגים.

● **אתה אוהב את הספר שאתה חתום עליו בטעות?**

אני אוהב את התמונות. (דניאלה שמי)

אדמונד נוישטיין:

„זה היה המגע היחיד בין ישראל ופולין!"

בראשון בינואר תחגוג „הסיפריה הפולנית" ברח' אלנבי בתל־אביב את יום הולדתה ה־30, וכל מי שייכנס לסיפריה יזכה בהפתעה קטנה.

„הסיפריה הפולנית" משמשת מזה שנים מקום עליה־לרגל ומרכז תרבותי לאלפי ישראלים, ששורשיהם עדיין במולדת הישנה.

פגשתי את בעל „הסיפריה הפולנית" אדמונד נוישטיין, ושאלתי אותו כיצד ידע במשך כל השנים – בעיקר בשנים שבהן לא היה לישראל קשר עם פולין – מה יוצא שם לאור, מה טוב, מה כדאי לייבא.

חברת־הייצוא של הספרים הפולניים הקפידה לשמור על קשרים איתנו במשך כל השנים, גם בשנים שבהן לא היה שום מגע אחר בין שתי הארצות. הם שלחו קטלוגים ומידע כללי.

● **ואיך נעשה ייבוא הספרים בזמן הניתוק?**

אחרי מילחמת ששת־הימים באמת לא הצלחנו לייבא מאומה. הפולנים סירבו לשלוח, ומישרד־המיסחר־והתעשיה שלנו סירב לתת רשיונות. אבל אחרי שנתיים הדברים הסתדרו.

● **כמה לקוחות היו לך, כשפתחת את הסיפריה לפני 30 שנה, וכמה יש היום?**

בשנים הראשונות הסיפריה פרחה ותססה. אחרי מילחמת ששת־הימים זרם הקוראים מאוד נחלש, ובשנים האחרונות יש שוב התעוררות קלה. אבל, כמובן, כבר לא כמו בהתחלה.

● **מה גיל הקוראים שלך?**

גיל גבוה, כמובן. הצעירים הבאים אלינו באים כדי לקנות מתנה להורים שלהם, או כדי לראות ספרי יודאיקה. פרט מעניין מאוד הוא שבחמש השנים האחרונות יצאו לאור בפולין כ־300 ספרים של יודאיקה.

● **האם הסיפריה שלך היא הסיפריה הפולנית היחידה בארץ?**

כן, נשארנו יחידים.

● **אתה מרגיש בשומר־הנחלת של התרבות הפולנית בארץ?**

ספרים

אני מודה שהסיפריה משמשת מקום־מיפגש למי שמחפשים ספרות ותרבות פולנית. שומר־נחלת זה אולי הגזמה.

● **אולי על־ידי כך שאיפשרת לאנשים להמשיך ולקרוא פולנית, הם לא עשו מאמץ להתקרב לתרבות ולספרות העברית?**

אני חושב שאם מישהו קורא את שתי השפות, הוא יקנה ספרים בשתי השפות. אבל אם מישהו עלה ארצה בגיל קשיש, ולא הצליח להשתלט על השפה העברית, הוא המשיך לקרוא בשפת־אמו.

● **כשיום אחד תסגרו את הסיפריה, האם יהיה לה המשך? כלומר האם הבנת לעצמך יורש?**

לצערי אני מרגיש שאין מקום ליורש בתחום זה.

(דניאלה שמי)